

Priopćenje za medije

Luxembourg, 5. veljače 2020.

Mjerama EU-a povezanim s uporabom pesticida ostvaren je ograničen napredak u tom području, poručuju revizori

Ostvaren je tek ograničen napredak u mjerenju i smanjivanju rizika povezanih s uporabom pesticida u EU-u, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda (Sud). Nekoliko država članica kasni s potpunim prenošenjem Direktive o održivoj uporabi pesticida u nacionalno zakonodavstvo te se i dalje ne poduzimaju odgovarajuće mjere kojima bi se potaknulo poljoprivrednike na primjenu alternativnih metoda. Nadalje, revizori poručuju da Europska komisija nije u mogućnosti precizno pratiti učinke ili rizike povezane s uporabom pesticida.

Sredstva za zaštitu bilja (pesticidi) upotrebljavaju se za zaštitu usjeva od štetnih organizama, nametnika i bolesti. U ta sredstva ubrajaju se insekticidi, fungicidi i herbicidi koji mogu negativno utjecati na okoliš i ugrožavati ljudsko zdravlje. EU od 1991. godine ima zajednička pravila o odobravanju i primjeni sredstava za zaštitu bilja te je 2009. donesena Direktiva o održivoj uporabi pesticida. Revizori su procijenili jesu li mjere koje je EU poduzeo u tom pogledu bile uspješne.

Nekoliko država članica kasnilo je s prenošenjem Direktive u nacionalno zakonodavstvo te su 2012. godine protiv dviju od njih pokrenuti postupci zbog povrede obveza. Revizori su utvrdili da Europska komisija nije na odgovarajući način provjerila jesu li države članice u potpunosti i točno prenijele Direktivu u svoje zakonodavstvo. Primjerice, sve države članice nisu u svoje nacionalno zakonodavstvo prenijele odredbu u skladu s kojom su poljoprivrednici obvezni primjenjivati integriranu zaštitu bilja. Ipak, revizori su prepoznali da je Komisija od 2016. pojačala mjere za jamčenje provedbe Direktive o održivoj uporabi pesticida.

U skladu s Direktivom poljoprivrednici su obvezni primjenjivati integriranu zaštitu bilja. Integrirana zaštita bilja podrazumijeva da se pesticidi upotrebljavaju samo u slučajevima kada su se preventivne i druge mjere pokazale neuspješnima ili nedjelotvornima. Međutim, ne postoje jasni kriteriji ili posebni zahtjevi kojima bi se zajamčilo ispunjavanje te obveze i omogućila procjena ispunjavanja te obveze. Istodobno je uspostavljena kategorija „sredstava za zaštitu bilja

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda. Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

niskog rizika". Međutim, revizori ističu da je do danas od ukupno 487 tvari, njih tek 16 odobreno kao tvari niskog rizika, odnosno njih samo 3 %, što nije dovoljno.

Također napominju da se poljoprivrednici dovoljno ne potiču na to da se u manjoj mjeri oslanjaju na pesticide. Revizori ističu da primjena načela integrirane zaštite bilja nije jedan od uvjeta za dobivanje plaćanja u okviru ZPP-a.

„Europska komisija dosad nije bila u mogućnosti u znatnoj mjeri smanjiti i kontrolirati rizike povezane s uporabom pesticida u poljoprivredi”, **poručio je Samo Jereb, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće.** „To se pitanje na odgovarajući način moglo riješiti u okviru zajedničke poljoprivredne politike koja će se početi primjenjivati 2021. godine, no ta je prilika nažalost propuštena.”

Revizori su utvrdili da statistički podatci koje Komisija (Eurostat) objavljuje o aktivnim tvarima i njihovoj uporabi nisu dovoljno detaljni da bi bili korisni. Isto tako, podatci koje dostavljaju države članice nisu dovoljno usklađeni ni ažurirani.

U konačnici, iako su neke države članice razvile nacionalne pokazatelje za mjerenje rizika i učinaka, oni nisu kompatibilni na razini cjelokupnog EU-a. Početni pokušaji Komisije da razvije takve pokazatelje na razini EU-a bili su neuspješni zbog nedostatka relevantnih podataka. Prva dva pokazatelja rizika uspostavljena na razini EU-a uvedena su tek u studenome 2019., odnosno deset godina nakon donošenja Direktive, te se nijednim od tih pokazatelja ne uzima u obzir kako, kada i gdje se upotrebljavaju pesticidi. Komisija tako još uvijek ne raspolaže pouzdanim dokazima na temelju kojih bi mogla procijeniti je li provedbom Direktive ostvaren cilj EU-a da se postigne održiva uporaba pesticida, zaključuju revizori.

Europska komisija trenutačno provodi evaluaciju zakonodavstva u tom području politike u svjetlu sve većeg zanimanja javnosti i Parlamenta za tu temu. Imajući to u vidu, revizori iznose sljedeće preporuke:

- potrebno je provjeravati integriranu zaštitu bilja na razini poljoprivrednih gospodarstava
- potrebno je omogućiti povezivanje integrirane zaštite bilja s plaćanjima u okviru novog ZPP-a
- potrebno je poboljšati statističke podatke o sredstvima za zaštitu bilja i
- potrebno je izraditi bolje pokazatelje rizika.

Napomene za urednike

Tematsko izvješće br. 5/2020 „Održiva uporaba sredstava za zaštitu bilja: ostvaren je ograničen napredak u mjerenju i smanjivanju rizika” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.

Sud je 2019. objavio tematska izvješća o srodnim pitanjima kao što su [politika EU-a o sigurnosti hrane](#) i [sustav kontrole EU-a za ekološke proizvode](#). Ove je godine u planu i objava tematskih izvješća o [biološkoj raznolikosti u poljoprivredi](#) i o oprašivačima.

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama, kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo.

Kontakt za medije za ovo izvješće

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47 502 / M: (+352) 691 551 502